

Zadania 1. do 7. rozwiąż korzystając z załączonej mapy topograficznej oraz własnej wiedzy.

Zadanie 1. (0-1p.)

Podaj nazwy metod przedstawiania cech ilościowych i jakościowych, którymi na mapie zaznaczono:

1. Sady -
2. Ostańce skalne -

Zadanie 2. (0-2p.)

Oblicz odległość w rzeczywistości w linii prostej między górą Polana (pole A3) a górą Czosnki (pole D3) jeśli na mapie wynosi ona 12,5 cm. Zapisz swoje obliczenia.

Zadanie 3. (0-1p.)

Oblicz różnicę wysokości, którą pokona turysta znajdujący się na skrzyżowaniu dróg wojewódzkich (pole D1), który zamierza zdobyć szczyt Czosnki (pole D3). Zapisz wyniki odczytów z mapy i obliczenia.

Zadanie 4. (0-1p.)

Określ kierunek, w którym patrzy turysta znajdujący się w pobliżu zamku w Odrzykoniu, który obserwuje formy skalne w Rezerwacie Prządki.

.....

Zadanie 5. (0-2p.)

Wymień trzy elementy środowiska przyrodniczego widoczne w polu C2.

1. -
2. -
3. -

Zadanie 6. (0-2p.)

Wykaż, że na terenie miejscowości położonych w środkowej i północnej części mapy istnieje związek między ukształtowaniem terenu a rozmieszczeniem zabudowy. Wyjaśnij przyczyny takiego stanu rzeczy.

.....
.....
.....

Zadanie 7. (0-2p.)

Oceń zdania – obok zdań prawdziwych wstaw literę „P”, a obok fałszywych „F”.

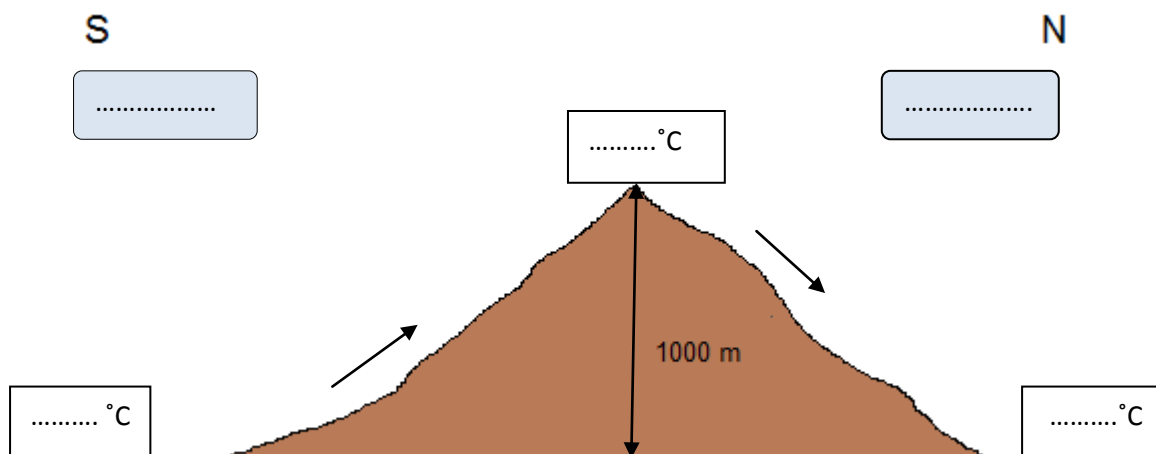
1. Północno-wschodnie stoki Czarnego Działu posiadają mniejsze nachylenie niż stoki południowo-zachodnie.
2. Potok Marcinek płynie przez Leszczyny.
3. Pole bitwy i cmentarz wojenny z czasów I wojny światowej znajdują się na terenie Odrzykonia.
4. W Bonarówce kościół znajduje się w budynku dawnej cerkwi.

Zadanie 8. (0-2p.)

Podaj datę i godzinę czasu miejscowego i urzędowego, która była w Rzeszowie (22°E, strefa 15°E), w chwili, gdy mieszkańcy Sydney (151°E, strefa 150°E) witali rok 2012 . Przyjmij, że w obu miejscowościach czas strefowy jest czasem urzędowym. Zapisz swoje obliczenia.

Zadanie 9. (0-2p.)

Uzupełnij rysunek przedstawiający schemat wiania halnego wpisując we właściwe miejsca: 5°C, 11°C, 15°C, wyż, niż.

Zadanie 10. (0-3p.)

Uzupełnij tabelę dostarczając informacji na temat gór zaznaczonych na mapie.

Nazwa gór: Apeniny, Dynarskie, Grampian, Harz, Sudety, Ural;

Symbol na mapie	Nazwa gór	Nazwa orogenezy, w której powstały	Rodzaj gór
A.			
B.			
C.			
D.			

Zadanie 11. (0-3p.)

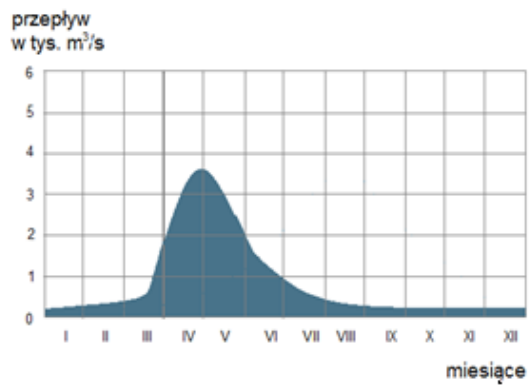
Uzupełnij tabelę dobierając do numerów obszarów z mapy w zadaniu 11. nazwę reżimu rzecznej, symbol rysunku, który go przedstawia oraz przykład dwóch rzek, które taki reżim posiadają.

Rodzaje reżimów: deszczowy oceaniczny, deszczowy podzwrotnikowy, lodowcowy, śnieżny, śnieżno- deszczowy;

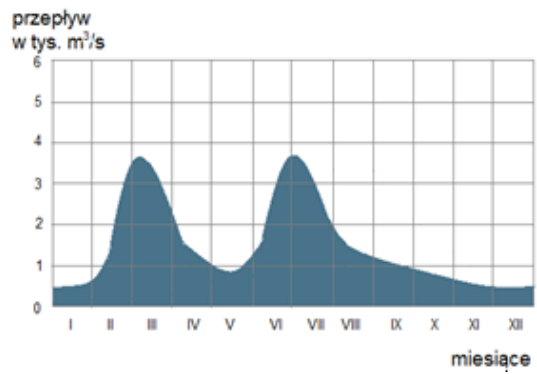
Nazwy rzek: Dwina, Ren, Sekwana, Tyber, Wisła;

Rysunki:

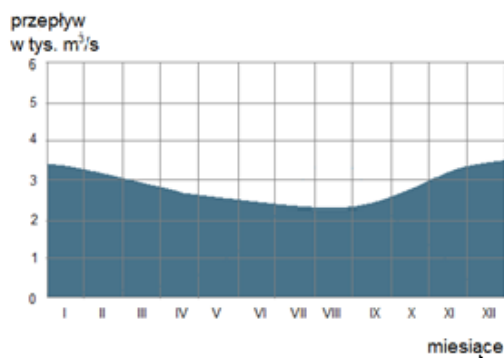
Rys. A.

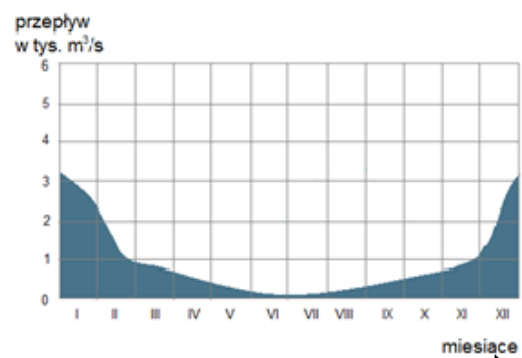
Rys. B.

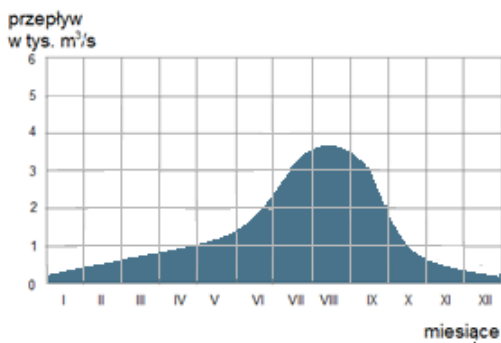
Rys. C.

Rys. D.

Rys. E.

Numer obszaru na mapie	Nazwa reżimu rzecznego	Symbol rysunku	Przykład rzeki
1.			
2.			
3.			
4.			
5.			

Zadanie 14. (0-3p.)

Fot. Fragment Ozu Pszczewskiego na Pojezierzu Lubuskim

Na podstawie fotografii „Oz Pszczewski” uzupełnij poniższą tabelę.

Nazwa formy terenu	Wiek geologiczny:			Skała, z której zbudowana jest forma	Typ genetyczny gleby, która wytworzyła się na formie
	era	okres	epoka		
oz					

Zadanie 15. (0-2p.)

X -

Y -

Fot. Rogówka w Ropczycach

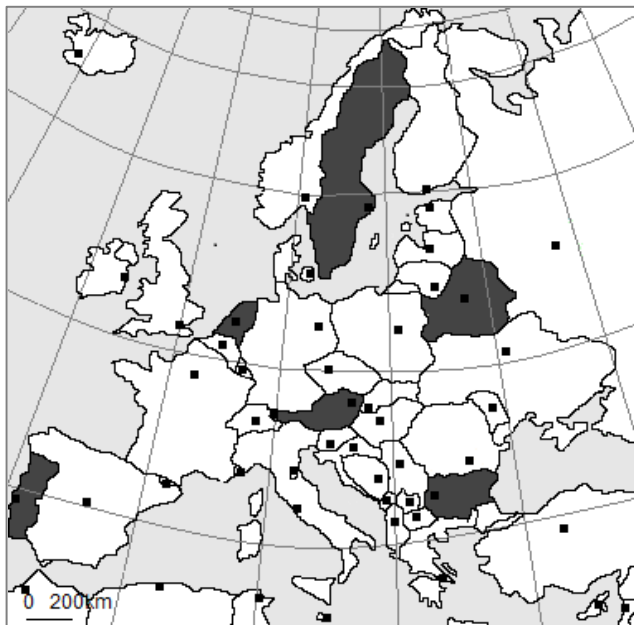
a) Nazwij rodzaj erozji rzecznej zaznaczony okręgiem na fotografii.

.....

b) Obok liter X i Y podpisz we właściwym miejscu: erozja, akumulacja.

Zadanie 16. (0-3p.)

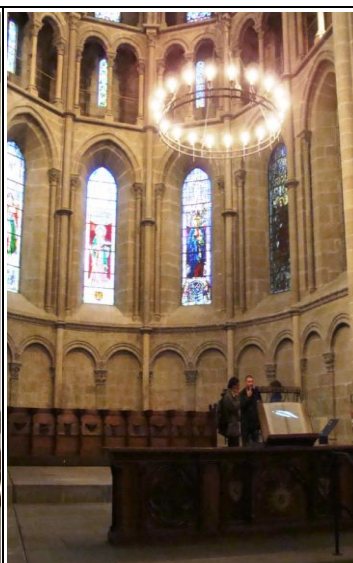
Fotografie przedstawiają wnętrza świątyń trzech religii chrześcijańskich: katolicyzmu, prawosławia, protestantyzmu. Uzupełnij tabelę wpisując obok numeru fotografii nazwę wyznania, nazwę dwóch państw Europy zaznaczonych na poniższej mapie, w których wyznanie to jest religią dominującą wśród mieszkańców.

Fot. A.

Fot. B.

Fot. C.

Nr fotografii	Nazwa wyznania	Nazwa dwóch państw Europy, w których wyznanie to jest religią dominującą wśród mieszkańców
A.		
B.		
C.		

Zadania 17. i 18. rozwiąż wykorzystując dane z tabeli „Ludność województwa podkarpackiego w 2009 roku”

Tab. Ludność województwa podkarpackiego w 2009 roku

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba osób
1.	Stan w dniu 31.12. 2009.	2 101 700
2.	Liczba ludności wiejskiej w dniu 31.12. 2009.	1 238 600
3.	Liczba mężczyzn we wsi w dniu 31.12.2009.	615 200
4.	Liczba mężczyzn w miastach w dniu 31.12.2009.	412 400
5.	Urodzenia żywe	22 368
6.	Zgony	18 675
7.	Imigracja zagraniczna	1 151
8.	Emigracja zagraniczna	1 040
9.	Imigracja wewnętrzna międzywojewódzka	3 220
10.	Emigracja wewnętrzna międzywojewódzka	5 206

Źródło: opracowanie własne na podstawie: Rocznik Statystyczny Województw 2010. ZWS Warszawa 2011.

Zadanie 17. (0-2p.)

- a) Wykorzystując dane z tabeli „Ludność województwa podkarpackiego w 2009 roku” oblicz współczynnik feminizacji ludności wiejskiej i ludności miejskiej województwa podkarpackiego. Zapisz swoje wyliczenia
- b) Wyjaśnij za pomocą dwóch argumentów dlaczego wskaźnik feminizacji terenów wiejskich przyjmuje inną wartość niż w miastach województwa podkarpackiego.

1.

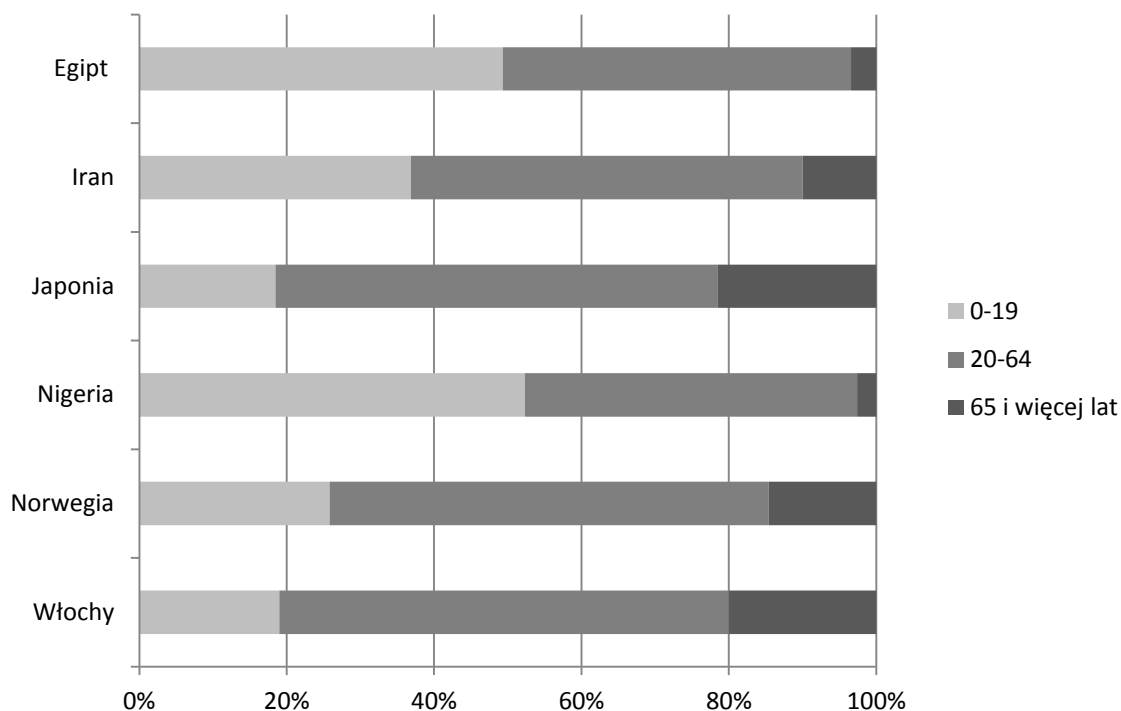
2.

Zadanie 18. (0-2p.)

Wykorzystując poniższe dane oblicz przyrost naturalny i przyrost rzeczywisty w województwie podkarpackim w 2009 roku. Zapisz swoje obliczenia.

Zadanie 19. (0-3p.)

Tab. Struktura wieku wybranych państw świata w 2008 roku

Źródło: opracowanie własne autora na podstawie : Rocznik Statystyki Międzynarodowej 2009, ZWS Warszawa 2010.

a) Z wykresu odczytaj udział osób w wieku poprodukcyjnym w Iranie i we Włoszech.

Iran -

Włochy -

b) Wyjaśnij za pomocą dwóch argumentów, dlaczego w Iranie jest niższy udział osób w wieku poprodukcyjnym niż we Włoszech.

1 -

2 -

c) Podaj dwa problemy ekonomiczne z jakimi spotykają się państwa o wysokim odsetku ludności w wieku poprodukcyjnym.

1 -

2 -

Zadanie 20 (0-3p.)

Tab. Wskaźnik urbanizacji w wybranych państwach świata w latach 1995 – 2005

Kraje	Wskaźnik urbanizacji (w %)		
	1995	2000	2005
Argentyna	88,7	90,1	91,4
Indonezja	35,6	42,0	48,1
Łotwa	68,8	68,1	68,0
Nigeria	38,9	42,5	46,2
Polska	61,8	61,9	61,5
Wenezuela	86,8	89,4	92,3

Źródło: opracowanie autora na podstawie: Rocznik Statystyki Międzynarodowej 2009. ZWS Warszawa 2010

a) Spośród wymienionych w tabeli państw wskaż państwo, w którym występuje zjawisko :

- A. suburbanizacji
- B. dezurbanizacji
- C. nadurbanizacji

b) Wskaż państwo, które cechowało się największą dynamiką wzrostu wskaźnika urbanizacji i podaj dwie przyczyny szybszego wzrostu tego wskaźnika niż w innych rejonach świata.

Państwo -

Przyczyny:

1. -

2. -

Zadanie 21. (0-2p.)

Podaj dwie różnice między aglomeracją (aglomeracją monocentryczną) a konurbacją (aglomeracją policentryczną).

1.....

2.....

Zadanie 22. (0-2p.)

Do opisu rolnictwa dobrać nazwę województwa, które ten opis charakteryzuje.

Województwa: lubuskie, opolskie, mazowieckie, podkarpackie, wielkopolskie.

- A. Średnia powierzchnia gospodarstwa rolnego jest jedną z niższych w Polsce. Niski poziom nawożenia nawozami sztucznymi. Mała powierzchnia gruntów ornych przypadająca na jeden ciągnik.
.....
- B. Przeciętna wielkość gospodarstwa rolnego przekracza 15 ha. Niska mechanizacja rolnictwa, niski poziom zatrudnienia na 100 ha gruntów ornych, niska obsada bydła. Udział indywidualnych gospodarstw rolnych w powierzchni użytków rolnych wynosi 77%.
.....
- C. W północnej części województwa dynamicznie rozwija się chów bydła mlecznego i drobiarstwo. W centralnej części województwa rozwija się warzywnictwo i sadownictwo. Przeciętny poziom plonów i przeciętny poziom nawożenia.
.....
- D. Udział indywidualnych gospodarstw rolnych w powierzchni użytków rolnych wynosi około 75%. Jeden z najwyższych wskaźników mechanizacji w gospodarstwach indywidualnych. Województwo posiada bardzo dobre warunki glebowe (między innymi czarnoziemy) i klimatyczne (długi okres wegetacyjny). Województwo osiąga najwyższe plony zbóż w Polsce.
.....
- E. Rolnictwo w tym województwie ma charakter intensywny. W województwie zaznacza się spadek ziemniaków w strukturze zasiewów. Województwo jest największym producentem buraka cukrowego i rzepaku w Polsce, cechuje się również zarówno największym pogłowiem jak i obsadą trzody chlewnej.
.....

Zadanie 23. (0-2p.)

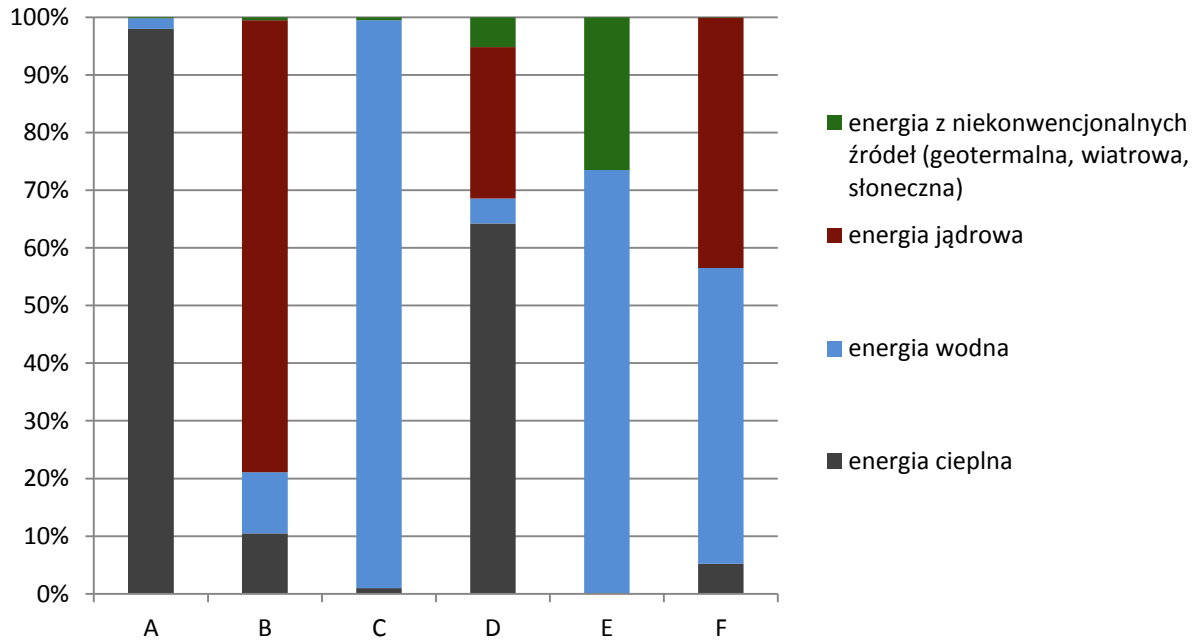
Oceń zdania wstawiając obok zdań prawdziwych literę „P” a obok fałszywych „F”.

- a) Największym światowym producentem kukurydzy są Indie.
- b) Największe pogłowie bydła posiada Brazylia.
- c) Kawowiec pochodzi z Wyżyny Abisyńskiej, ale największe skupienie jego upraw jest na Wyżynie Brazylijskiej.
- d) W Pakistanie występuje intensywny chów owiec.
- e) Zarówno zbiory jak i plony trzciny cukrowej są wielokrotnie wyższe niż buraków cukrowych.

Zadanie 24. (0-3p.)

- a) Symbole literowe wykresu zastąp nazwami państw: Francja, Islandia, Niemcy, Norwegia, Polska, Szwajcaria.

Rys. Struktura produkcji energii elektrycznej w wybranych państwach Europy w 2008 roku

Źródło: opracowanie własne autora na podstawie: Rocznik Statystyki Międzynarodowej 2009, ZWS Warszawa 2010.

- A -
- B -
- C -
- D -
- E -
- F -

- b) Wskaż symbole dwóch państw, które mają najbardziej korzystną strukturę produkcji energii elektrycznej. Swój wybór zwięźle uzasadnij.

.....

.....

.....

Zadanie 25. (0-2p.)

Podaj dwie zalety i dwie wady elektrowni geotermalnych.

Zalety:

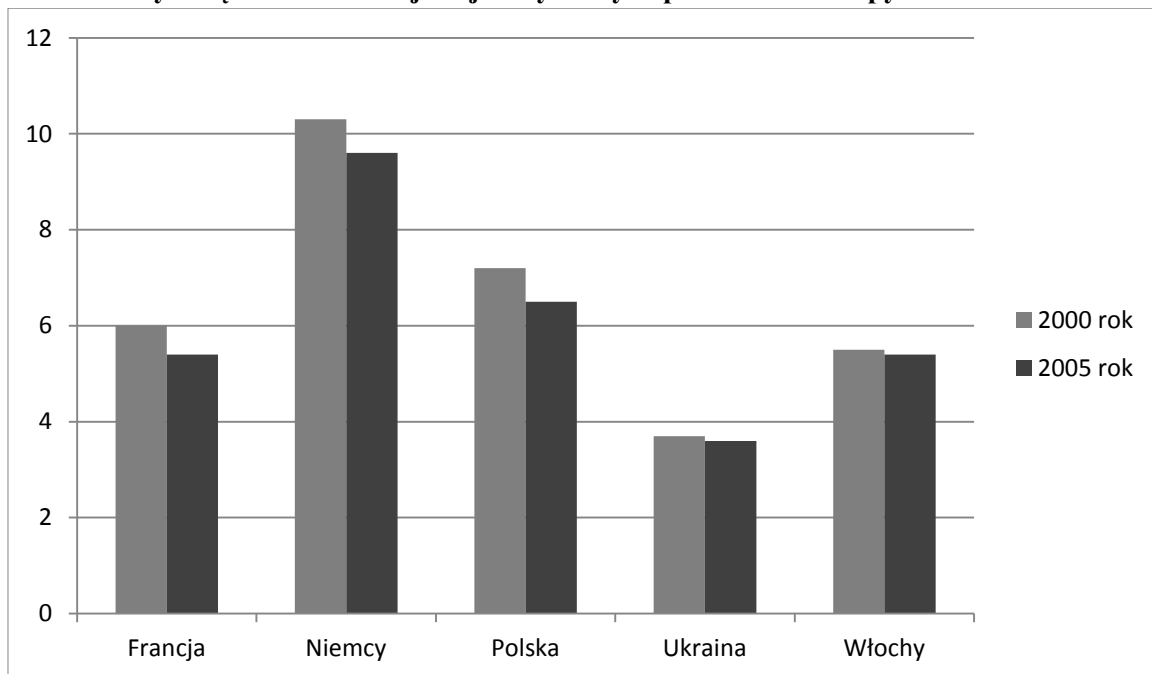
1.
2.

Wady:

1.
2.

Zadanie 26. (0-2p.)

Rys. Gęstość sieci kolejowej w wybranych państwach Europy w km/100 km²

Źródło: opracowanie własne autora na podstawie: Rocznik Statystyki Międzynarodowej 2009. ZWS Warszawa 2010.

a) Na przykładzie państw znajdujących się na wykresie określ tendencję dotyczącą gęstości sieci kolejowej w Europie w latach 2000 do 2005.

.....

b) Podaj dwie przyczyny zmian w gęstości linii kolejowych w Europie w latach 2000 do 2005.

1.....

2.....

Zadanie 27. (0-2p.)

Do grupy państw dopisz czynnik, który powoduje, że posiadają one dużą nośność morskiej floty handlowej.

a) Cypr, Liberia, Panama -

.....

b) USA, Rosja, Chiny -

.....

Zadanie 28 (0-2p.)

Na mapie cyframi zaznaczono dwa najmłodsze państwa Afryki. Do cyfr dobierz odpowiednie symbole literowe informacji na temat tych państw.

Informacje o najmłodszych państwach Afryki:

- A. Republika Południowego Sudanu,
- B. Erytrea,
- C. powstało w 1993 roku,
- D. powstało w 2011 roku,
- E. ludność posługuje się głównie językiem arabskim,
- F. językiem urzędowym jest język angielski,
- G. dominującymi wyznaniem są islam i chrześcijaństwo,
- H. dominującymi wyznaniem są animizm i chrześcijaństwo.

1. -

2. -

Zadanie 29. (0-2p.)

- a) Podaj nazwę organizacji, która kontroluje znaczną część wydobycia ropy naftowej w świecie.

-
b) Podkreśl przynajmniej dwa państwa producentów ropy naftowej, które należą do organizacji, której nazwę podałeś w poprzednim punkcie zadania:

Arabia Saudyjska, Iran, Kuwejt, Libia, Polska, Rosja, USA, Wenezuela

Zadanie 30. (0-1p.)

Wybierz właściwe dokończenie poniższego zdania wstawiając symbol odpowiedzi w miejsce kropek:

„Przejawem kulturowym globalizacji jest”

- a) Telefonii satelitarna,
- b) Wzrost kapitałowy wielkich korporacji (np. Nokii),
- c) Wzrost znaczenia państw silnych ekonomicznie,
- d) Wzrost znaczenia języka angielskiego.